
Ingen tid å miste

AKTUELT I FORENINGEN

ANNE-KARIN RIME

anne-karin.rime@legeforeningen.no

President

Det er gledelig at det nå er enighet om at totalbelastningen på leger i kommunene må ned, og at dette er et rekrutterende tiltak i primærhelsetjenesten. Men mangelen på spesialister ved sykehusene ligger som mørke skyer i horisonten.

Årets forhandlinger er overstått. Først ut var meklingen med KS om særavtalen, også kalt kommunelegeloven. Avtalen regulerer legevakt og samfunnsmedisin. Endelig fikk Legeforeningen gjennomslag for at totalbelastningen for fastlegene og kommuneoverlegene må ned. I fremtiden skal ikke legevakt komme på toppen av en allerede full arbeidsuke, men ses på som en del av den totale arbeidsbelastningen. Dette er en ny og viktig retning.

Vi trenger flere leger som ønsker å jobbe i primærhelsetjenesten, og håper at det vil bli lettere å rekruttere leger når rammebetingelsene blir bedre. Derfor er det gledelig at KS og Legeforeningen nå er enige om å redusere totalbelastningen på den enkelte lege.

Nylig ble også den internasjonale fastlegedagen markert. I år la Helsedirektoratet sin fastlegekonferanse nettopp til denne dagen. Under konferansen understreket helsedirektør Bjørn Guldvog at han var alvorlig bekymret for at fastlegeordningen ville falle sammen om ikke strakstiltak ble iverksatt. Enklere spesialisering, redusert oppgavemengde og mer fleksible turnusordninger er eksempler på slike strakstiltak, ifølge helsedirektøren. I tillegg til økt finansiering.

Kompetansen og kontinuiteten fra erfarne fastleger er viktig både for den enkelte pasient, men også for de ferskere legene som skal ha veiledning. Guldvog var også urolig for om helsetjenesten i sin helhet får nok prioritet og understreket behovet for å ruste opp. Jeg kunne ikke vært mer enig.

Som nevnt trenger vi flere leger i primærhelsetjenesten, men det er også mangel på leger i spesialisthelsetjenesten. Legebarometeret i 2020 viste at 85 prosent av sykehusene hadde utfordringer med å rekruttere spesialister i psykiatri. I Hammerfest er psykiatermangelen så stor at sykehuset har måttet stenge ned for nye henviste pasienter. I tillegg vet vi at henvisningene til barne- og ungdomspsykiatrien har doblet seg etter pandemien. Spesielt spiseforstyrrelser hos barn har vært sterkt økende. Dette krever både spesialister, men også flere døgnplasser.

Nylig meldte NRK at medisinsk avdeling på Stord sjukehus i realiteten bare har besatt én av ni LIS-stillinger fra høsten av, og at situasjonen er kritisk for å sikre forsvarlig drift fremover. Dette gjelder ved flere sykehus i landet, både for psykiatri, men også andre spesialiteter. De siste årene har vi importert cirka 25 prosent av spesialistene våre fra utlandet. Har dette stoppet opp under pandemien? Den akutte mangelen viser i hvert fall at vi er nødt til å satse mer på å utdanne egne legespesialister.

Legeforeningen jobbet lenge for 200 nye LIS1-stillinger, som kom på plass i fjorårets statsbudsjett. Men vi trenger også flere studieplasser i medisin om vi skal klare å utdanne både de spesialistene vi mangler nå og de vi kommer til å trenge i fremtiden. Dette må straks komme på plass. Vi har ingen tid å miste.

Publisert: 13. juni 2022. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.22.09.11

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 10. februar 2026.